

Til lovforslag nr. L 133. Skriftlig fremsættelse (21. januar 2004)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under den kriminelle lavalder)

(Lovforslag nr. L 133).

Formålet med lovforslaget er at indføre et klart og udtømmende hjemmelsgrundlag for politiets mulighed for under efterforskning af forbrydelser at kunne foretage tilbageholdelse og andre straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under den kriminelle lavalder.

Børn under den kriminelle lavalder kan ikke straffes for deres kriminelle handlinger. Det antages imidlertid, at der i forbindelse med efterforskningen af straffesager i vidt omfang kan foretages straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn, som er under den kriminelle lavalder. Dette er navnlig begrundet i hensynet til opklaring af kriminalitet, herunder muligheden for at udelukke andre mistænkte, sikre udbyttet, foretage beslaglæggelse og konfiskation af ulovlige effekter mv. I mange tilfælde er der imidlertid også et væsentligt hensyn til barnet selv, idet fastlæggelse af omfanget og karakteren af den begåede kriminalitet er en vigtig forudsætning for at kunne sætte ind med relevante sociale hjælpeforanstaltninger. Adgangen til at anvende disse indgreb over for børn under 15 år er imidlertid ikke særskilt reguleret i loven.

Lovforslaget bygger navnlig på Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1431/2003 om straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under den kriminelle lavalder.

Med lovforslaget indsættes et nyt kapitel (75 b) i retsplejeloven om indgreb over for personer under 15 år, hvorefter der som hovedregel vil kunne foretages straffeprocessuelle tvangsind-

greb over for børn under 15 år efter retsplejelovens almindelige regler herom.

Der foreslås for *det første* en særlig bestemmelse om politiets adgang til at tilbageholde en mistænkt person under 15 år. Efter forslaget skal retsplejelovens gældende bestemmelser om anholdelse finde tilsvarende anvendelse i forhold til et barn under 15 år, hvis tilbageholdelsens øjemed ikke kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger. Tilbageholdelse skal endvidere være så skånsom og kortvarig som mulig. Barnet må således ikke anbringes i arresthus, og enerumsanbringelse i venterum, detentionslokale eller lignende må kun ske af sikkerhedsmæssige grunde, eller når det undtagelsesvis er påkrævet af hensyn til efterforskningen, og anden anbringelse ikke er mulig. Endvidere må tilbageholdelsen kun udstrækkes ud over 6 timer, hvis væsentlige hensyn til efterforskningen nødvendiggør det. Tilbageholdelsen af et barn under 15 år kan efter den foreslåede bestemmelse i intet tilfælde udstrækkes ud over 24 timer. En enerumsanbringelse i venterum, detentionslokale eller lignende må dog i intet tilfælde udstrækkes ud over 6 timer, da en sådan anbringelse må antages at være særlig indgribende for barnet.

Med henblik på at vurdere anvendelsen i praksis af enerumsanbringelser af efterforskningsmæssige hensyn af børn under 15 år og af andre tilbageholdelser, som varer mere end 6 timer, vil der blive etableret en indberetningsordning til Rigsadvokaten.

For *det andet* foreslås det, at såvel de efterforskningsskridt, som er rettet mod sigtede eller mistænkte personer, som de øvrige efterforskningsskridt, som er rettet mod andre personer, skal kunne finde anvendelse over for børn under 15 år. Det drejer sig blandt andet om indgreb i meddelelseshemmeligheden, legemsindgreb, ransagning mv. De indgreb, som iværksættes med henblik på senere identifikation – herunder